

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC DE DREPT COMERCIAL

Volumul II

Cuprins

Titlul VII. Insolvența comercianților și necomercianților – partea a II-a

Capitolul IV. Domeniul și obiectul procedurii insolvenței

Sectiunea 1. Domeniul

Sectiunea a 2-a. Obiectul procedurii insolvenței – averea debitorului

Capitolul V. Scopul și principiile procedurii insolvenței

Sectiunea 1. Scopul și eficiența procedurii insolvenței

Sectiunea a 2-a. Principiile procedurii insolvenței

Jurisprudența

Capitolul VI. Participanții la procedura insolvenței

Sectiunea 1. Generalități

Sectiunea a 2-a. Instanțele judecătorești

§1. Competența

§2. Imparțialitatea judecătorului-sindic

2.1. Judecătorul-sindic este sau nu „o instanță”?

2.2. Independența, imparțialitatea și incompatibilitatea judecătorului-sindic

§3. Drept comparat. Imparțialitatea judecătorului și Convenția Europeană pentru Apararea Drepturilor Omului în dreptul francez

§4. Citarea părților

§5. Caracterul executoriu și definitiv al hotărârilor

Sectiunea a 3-a. Adunarea creditorilor

Sectiunea a 4-a. Comitetul creditorilor

Sectiunea a 5-a. Administratorul special

Sectiunea a 6-a. Administratorul judiciar

§1. Desemnarea administratorului judiciar

§2. Atributiile administratorului judiciar

Sectiunea a 7-a. Lichidatorul

§1. Desemnarea lichidatorului

§2. Atributiile lichidatorului

Sectiunea a 8-a. Drept comparat

Capitolul VII. Deschiderea procedurii

Sectiunea 1. Cererile introductive

§1. Generalitati

§2. Cererea debitorului

§3. Cererile creditorilor

Sectiunea a 2-a. O necesara înnoire a conceptului de insolventa

Sectiunea a 3-a. Deschiderea procedurii insolventei

§1. Deschiderea procedurii la cererea debitorului

§2. Deschiderea procedurii la cererea creditorilor

2.1. Înregistrarea si comunicarea cererii

2.2. Contestarea cererii de catre debitor

Sectiunea a 4-a. Consecintele deschiderii procedurii insolventei

§1. Efectele legale ale deschiderii procedurii

1.1. Variante ale deschiderii procedurii (art. 32, 33)

1.2. Enumerarea efectelor legale

§2. Analiza efectelor legale si a celorlalte consecinte

Jurisprudență

Capitolul VIII. Contracte care maximizeaza averea debitorului in insolventa

Sectiunea 1. Relatiile de afaceri ale debitorului *in bonis*

Sectiunea a 2-a. Procedura insolventei în conflict cu principiile dreptului privat

§1. Aspecte generale

§2. Lipsirea de efecte a unor clauze contractuale

§3. Clauze considerate nescrise

§4. Clauze de rezolutiune/reziliere

§5. Contracte *intuitu personae*

Sectiunea a 3-a. Soarta relatiilor de afaceri ale debitorului în procedura insolventei. Mentinerea sau denuntarea contractelor. Contractele care sporesc valoarea averii debitorului (art. 86 al Legii nr. 85/2006)

§1. Conceptul de „contracte în curs”

§2. Aspecte specifice

§3. Categoriile de „contracte în curs”

§4. Titularul optiunii si manifestarea acesteia

Capitolul IX. Anularea unor acte ale debitorului din perioada suspecta (art. 80)

Sectiunea 1. Acte cu titlu gratuit [art. 80 alin. (1)]

§1. Fundamentul legal

§2. Anularea actelor de transfer cu titlu gratuit [art. 80 alin. (1) lit. a)]

§3. Drept comparat

Sectiunea a 2-a. Acte comutative dezechilibrate [art. 80 alin. (1) lit. b)]

Sectiunea a 3-a. Acte încheiate de debitor cu scopul comun partilor contractante de a leza drepturile creditorilor [art. 80 alin. (1) lit. c)]

Sectiunea a 4-a. Transferuri de proprietate [art. 80 alin. (1) lit. d)]

Sectiunea a 5-a. Constituirea sau perfectarea unei garantii reale [art. 80 alin. (1) lit. e)]

Sectiunea a 6-a. Plati anticipate fata de scadenta [art. 80 alin. (1) lit. f)]

Capitolul X. Revendicarile unor bunuri aflate în averea debitorului în insolventa

Sectiunea 1. Revendicarile si restituirile

§1. Revendicarea între dreptul bunurilor si dreptul insolventei

§2. Adaptarea actiunii de drept civil la specificul procedurii insolventei

§3. Conceptul de bunuri care „apartin” altor persoane (art. 90 din Legea nr. 85/2006)

Sectiunea a 2-a. Ipotezele aplicarii art. 90

Sectiunea a 3-a. Obligatia de restituire si alte ipoteze

§1. Obligatia de restituire

§2. Credit pentru consum

- §4. Vânzarea rezoluționată
- §5. Marfuri în tranzit
- §6. Contract de leasing
- §7. Expoziție
- §8. Bunuri sub gaj
- §9. Drept comparat
- §10. Depozitarea debitorului
- §11. Încorporarea dreptului în titlu

Secțiunea a 4-a. Revendicarea în temeiul dreptului de proprietate rezervat

- §1. Principiul admisibilității revendicării
- §2. Istoricul clauzei
- §3. Calificarea juridică a clauzei
- §4. Drept comparat
- §5. Critica clauzei
- §6. Soarta bunului anterior plății pretului
- §7. Utilitatea bancară a clauzei ca garanție a rambursării creditului. Experiența franceză
- §8. Bunuri fungibile
- §9. Caracterul flexibil al noțiunii de fungibilitate
- §10. Revendicarea instrumentelor financiare
- §11. Apropriere și revendicare
- §12. Revendicarea unui fond de comerț
- §13. Revendicarea unui portofoliu de valori mobiliare
- §14. Revendicarea universalităților de bunuri fungibile
- §16. Generalizarea revendicării lucrurilor fungibile
- §17. Revendicarea numerarului
- §18. Revendicarea creanțelor
- §19. Concluzii privind revendicarea bunurilor fungibile
- §20. Circulația clauzei

Capitolul XI. Actuala procedură a planului de reorganizare judiciară

Sectiunea 1. Propunerea planului de reorganizare

§1. O procedura „acordeon”

§2. Conditiiile propunerii planului de reorganizare

1) Persoanele care pot propune un plan

2) Continutul planului de reorganizare

Sectiunea a 2-a. Comunicarea planului

Sectiunea a 3-a. Admiterea sau respingerea planului de catre

judicatorul-sindic

Sectiunea a 4-a. Publicarea planului admis

Sectiunea a 5-a. Votarea planului

Sectiunea a 6-a. Confirmarea planului

Sectiunea a 7-a. Executarea planului de reorganizare

Capitolul XII. Actuala procedura a falimentului

Sectiunea 1. Personalitatea juridica a debitorului, societate comerciala în cursul procedurii falimentului

Sectiunea a 2-a. Situatiile care determina aplicarea procedurii falimentului

Sectiunea a 3-a. Efectele intrarii în faliment si masurile consecutive

Sectiunea a 4-a. Notificarea intrarii în faliment

Sectiunea a 5-a. Verificarea creantelor nascute dupa deschiderea procedurii

Sectiunea a 6-a. Ipoteza intrarii în faliment dupa confirmarea unui plan de reorganizare

Sectiunea a 7-a. Masuri premergatoare lichidarii

Sectiunea a 8-a. Efectuarea lichidarii

§1. Regulile de baza

§2. Vânzarea în bloc

§4. Încheierea contractelor de vânzare

§5. Consemnarea în cont bancar a veniturilor

§6. Vânzarea valorilor mobiliare

§7. Vânzarea bunurilor din averea personala a asociatilor

Sectiunea a 9-a. Planurile de distribuire periodica între creditorii

§1. Raportul si planul

§2. Ordinea distribuirii

§3. Consemnarea unor sume (art. 127)

Sectiunea a 10-a. Distribuirea finala (art. 129, 130)

Capitolul XIII. Suportarea pasivului debitorului de catre conducatorii acestuia

Sectiunea 1. Dreptul la actiune si alte aspecte procedurale

§1. Distinctia fata de urmarirea silita contra asociatilor raspunzatori nelimitat

§2. Prescriptia dreptului la actiune

§3. Persoanele abilitate sa îvesteasca judecatorul-sindic cu cererea pentru aplicarea dispozitiilor art. 138

§4. Instanta competenta

Sectiunea a 2-a. Persoanele responsabile

§1. Persoanele nominalizate la art. 138

§2. Alte persoane. Conducatorul de fapt

§3. Latura subiectiva

§4. Transmiterea obligatiei de la autori la succesori

Sectiunea a 3-a. Faptele care atrag raspunderea. Caracterul limitativ al enumerarii faptelor care atrag raspunderea

§1. Abuzul de bunuri sociale

§2. Interesul personal

§3. Netinerea contabilitatii sau nelegala ei tinere

§4. Manopere ilicite

§5. Mijloace ruinatoare

§6. Plati preferentiale

Sectiunea a 4-a. Natura raspunderii

Capitolul XIV. Închiderea procedurii insolventei

Sectiunea 1. Situatii în care se închide procedura

§1. Îndeplinirea planului [art. 132 alin. (1)]

§2. Insuficienta fondurilor (art. 131)

§3. Stingerea datoriilor debitorului (art. 133)

§4. Neînregistrarea creanțelor (art. 134)

Sectiunea a 2-a. Efectele închiderii procedurii (art. 135-137)

§1. Notificarea închiderii procedurii (art. 135)

§2. Descarcarea organelor participante la procedura (art. 136)

§3. Descarcarea debitorului (art. 137)

Capitolul XV. Concluzii si propuneri *de lege ferenda*

Sectiunea 1. Expunere de motive pentru o necesara înnoire a procedurii insolventei

§1. Enunțarea principalelor concluzii si propuneri

§2. Dezvoltarea concluziilor si propunerilor

Capitolul XVI. Insolventa fara frontiere în Europa si în lume

Capitolul XVII. Falimentul institutiilor de credit

Subcapitolul I. Actuala reglementare

Sectiunea 1. De ce falimenteaza bancile?

Sectiunea a 2-a. Ordonanta Guvernului nr. 10/2004. Eternul provizorat

Sectiunea a 3-a. Participantii la procedura falimentului institutiilor de credit. Organele care aplica procedura (art. 3) si ceilalti participanti

Sectiunea a 4-a. Deschiderea procedurii

Sectiunea a 5-a. Falimentul. Tranzactii privind cumpararea de active si asumarea de pasive (art. 26-38)

Sectiunea a 6-a. Raspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de executie sau cu atributii de control din institutia de credit ajunsa în stare de insolventa (art. 39-44)

Sectiunea a 7-a. Închiderea procedurii

Subcapitolul II. Insolventa fara frontiere a institutiilor de credit

Subcapitolul III. Insolventa institutiilor de credit în dreptul comunitar

Sectiunea 1. Creatia Dreptului european al falimentului

Sectiunea a 2-a. Legislatia mileniului III. Directiva DALEC privind asanarea si lichidarea institutiilor de credit

Capitolul XVIII. Redresarea financiara si falimentul societatilor de asigurare

Sectiunea 1. Aspecte introductive

§1. Comerțul de asigurare

§2. Cadrul legal

Sectiunea a 2-a. Redresarea financiară a societăților de asigurare

§1. Domeniul

§2. Aspecte generale privind procedura de redresare financiară

§3. Redresarea pe baza de plan

§4. Redresarea prin administrare specială

§5. Închiderea procedurii de redresare financiară și efectele acesteia

Sectiunea 3-a. Procedura falimentului societăților de asigurare

§1. Cererea introductivă

§2. Competența

Sectiunea a 4-a. Organele care aplică procedura

§1. Tribunalul

§2. Judecătorul-sindic

§3. Lichidatorul

Sectiunea a 5-a. Deschiderea și desfășurarea procedurii

Bibliografie recomandată

Spete

Titlul VIII. Dreptul comun al societăților comerciale

Capitolul I Aspecte introductive

Sectiunea 1. Diversitatea formelor asociative

Sectiunea a 2-a. Geneza societăților comerciale

Sectiunea a 3-a. Clasificarea societăților comerciale

Sectiunea a 4-a. Funcția economică a diferitelor forme de societăți comerciale

Bibliografie recomandată

Jurisprudența

Capitolul II. Norme comune privind actul constitutiv al societăților comerciale

Sectiunea 1. Noțiunea actului constitutiv al societății comerciale

Sectiunea a 2-a. Aportul la constituirea capitalului social

§1. Aspecte generale

§2. Materializarea aportului

§3. Importanta si rolul capitalului social

§4. Fictiune sau realitate?

§5. Acceptiunea contabila a capitalului social

Sectiunea a 3-a. Exerkitarea în comun a unor activitati comerciale

Sectiunea a 4-a. Participarea asociatilor la beneficii sau la pierderi

Sectiunea a 5-a. Conditile de fond ale actului constitutiv

§1. Capacitatea asociatilor

§2. Consimtamântul persoanelor care se asociaza

§3. Obiectul activitatii societatii

§4. Promisiunea de societate

Sectiunea a 6-a. Conditile de forma ale actului constitutiv

Sectiunea a 7-a. Statutul interimar al societatii comerciale în cursul procedurii de constituire

§1. Perioadele procedurii de constituire

§2. Concluzii ale jurisprudentei franceze privind soarta actelor încheiate în cursul perioadei de constituire a societatii

§3. Studiu de caz

Sectiunea a 8-a. Efectele încalcarii cerintelor legale de constituire a societatii

Sectiunea a 9-a. Constituirea filialelor si a sucursalelor

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Capitolul III. Personalitatea juridica a societatii comerciale

Sectiunea 1. Atributele personalitatii juridice a societatii comerciale. Firma, sediul, nationalitatea si durata

Sectiunea a 2-a. Vointa proprie a societatii comerciale si controlul judiciar al manifestarilor ei

Sectiunea a 3-a. Patrimoniul propriu

- §1. Patrimoniul si capitalul social
- §2. Paradoxul patrimoniului persoanei juridice
- §3. Caractererele patrimoniului. Analiza teoretica a unitatii patrimoniului
- §4. Izolarea unor ramuri de activitate cedate în caz de aport partial de activ supus regimului divizarii
- §5. Incidenta asupra diviziunii patrimoniilor societatilor
- §6. Izolarea compartimentelor unui fond comun de creante sau de plasament
- §7. Restrângeri ale unitatii patrimoniului prin restrângerea unitatii gajului general
- §8. Fondurile proprii ale societatii si conturile curente ale asociatilor

Sectiunea a 4-a. Capacitatea societatii comerciale

- §1. Aspecte generale privind capacitatea persoanei juridice
- §2. Specificul capacitatii juridice a societatilor comerciale
- §3. Restrângerea capacitatii juridice a societatii comerciale în domeniul dreptului comercial
- §4. Extinderea formelor de exprimare a capacitatii juridice a societatii comerciale
- §5. Corelatia capacitatii societatii cu dobândirea personalitatii juridice
- §6. Responsabilitatea civila si penala a societatii comerciale

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Capitolul IV. Functionarea societatilor comerciale

Sectiunea 1. Raporturile asociatilor cu societatea

Sectiunea a 2-a. Raporturile societatii cu teretele persoane

Sectiunea a 3-a. Raporturile societatii cu creditorii personali ai asociatilor

Sectiunea a 4-a. Reguli comune privind administrarea societatilor comerciale

Sectiunea a 5-a. Norme comune privind conducerea societatilor comerciale prin adunarile generale

Sectiunea a 6-a. Auditul financiar, auditul intern si cenzorii

Sectiunea a 7-a. Obligatiile societatii privind publicitatea

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Capitolul V. Modificarile actului constitutiv

Sectiunea 1. Conditiiile generale de modificare a actului constitutiv

Sectiunea a 2-a. Modificari privind capitalul social

Sectiunea a 3-a. Fuziunea si divizarea

Sectiunea a 4-a. Prelungirea duratei

Sectiunea a 5-a. Schimbarea formei

Sectiunea a 6-a. Excluderea si retragerea unor asociati

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Capitolul VI. Dizolvarea si lichidarea societatilor comerciale

Sectiunea 1. Dizolvarea societatilor comerciale

Sectiunea a 2-a. Lichidarea societatilor comerciale

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Titlul IX. Societatile de persoane

Capitolul I Societatea în nume colectiv

Sectiunea 1. Contractul de societate

Sectiunea a 2-a. Functionarea societatii

Sectiunea a 3-a. Împartirea beneficiilor sau a pierderilor

§1. Partajul beneficiilor

§2. Raspunderea asociatilor pentru pierderile societatii

§3. Distribuirea beneficiilor si integritatea patrimoniului social

Bibliografie recomandata

Capitolul II. Societatea în comandita simpla

Sectiunea 1. Aspecte generale

Sectiunea a 2-a. Situatiia juridica a celor doua categorii de asociati

Titlul X. Societatea cu raspundere limitata

Capitolul I. Constituirea

Sectiunea 1. Aspecte generale

§1. Definitie

§2. Definitie

§3. Utilitate

§4. Scurt istoric si drept comparat

Sectiunea a 2-a. Constituirea

§1. Generalitati

§2. Problema sotilor asociati

§3. Aportul în natura la constituirea capitalului social

§4. Majorarea capitalului social

Sectiunea a 3-a. Partile sociale

§1. Repartizare

§2. Regimul juridic

Capitolul II. Administrarea societatii cu raspundere limitata

Sectiunea 1. Numirea administratorilor

Sectiunea a 2-a. Atributiile si raspunderile

§1. Atributiile

§2. Raspunderile

Capitolul III. Adunarea generala

Sectiunea 1. Convocare si vot

Sectiunea a 2-a. Atacarea hotarârilor

Sectiunea a 3-a. Controlul

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta

Spete

Titlul XI. Societatile de capitaluri. Societatea pe actiuni si societatea în comandita pe actiuni

Capitolul I. Presentare generala

Sectiunea 1. Aspecte introductive

Sectiunea a 2-a. Constituirea prin subscriptie publica

Sectiunea a 3-a. Constituirea simultana (fara subscriptie publica)

Sectiunea a 4-a. Actiunile

Sectiunea a 5-a. Adunarile generale

Sectiunea a 6-a. Administratia societatii. Sistemul unitar

Sectiunea a 7-a. Sistemul dualist

Sectiunea a 8-a. Dispozitii comune pentru sistemul unitar si sistemul dualist (art. 15312 - art. 155¹)

Sectiunea a 9-a. Obligatiunile emise de societatile pe actiuni (art. 167-176)

Sectiunea a 10-a. Registrele si situatiile financiare anuale ale societatii pe actiuni

Sectiunea a 11-a. Auditul financiar, auditul intern si cenzorii

Sectiunea a 12-a. Societatea în comandita pe actiuni

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta Curtii Constitutionale

Jurisprudenta

Spete

Capitolul II. Aspecte particulare

Sectiunea 1. Actiunile care alcatuiesc capitalul social al S.A

§1. Caracteristicile actiunilor

§2. Variatiile capitalului

§3. Studiu de caz. Majorarea capitalului prin aport de numerar, aport în natura si încorporarea creantelor. Reducerea capitalului, quantumul fondurilor proprii devenind inferioare jumatatii capitalului social

Sectiunea a 2-a. Drepturile si obligatiile actionarilor

Sectiunea a 3-a. Pactele (conventiile) actionarilor

Sectiunea a 4-a. Abuzul de drepturile actionarilor. Dreptul de vot

§1. Consideratii introductive privind abuzul de drept în general

§2. Criteriile determinarii abuzului de drept. Raspunderea pentru abuzul de drept

§3. Abuzul de drept de vot al actionarului. Regulile privind exercitarea dreptului de vot. Votul interesat (abuziv)

3.1. Regulile prevazute în Legea nr. 31/1990 privind dreptul de vot

3.2. Votul abuziv

Sectiunea a 5-a. Abuzul de bunurile societatii. Abuzul de creditul societatii

§1. Persoanele vizate

§2. Transmiterea obligatiei civile de reparare a prejudiciului de la autori la succesori

§3. Faptele care atrag raspunderea. Abuzul de bunuri sociale. Notiune

§4. Folosinta abuziva a bunurilor societatii

§5. Obiectul folosintei abuzive

§6. Folosinta abuziva a creditului societatii

§7. Acte contra interesului social. Notiune

§8. Aprecierea interesului social

§9. Operatiunile expuse în mod deosebit abuzului de bunuri sociale în cadrul unei societati izolate si în cadrul unui grup de societati

§10. Remuneratia excesiva

10.1. Studiu de caz

§11. Abuzul în cadrul grupului de societati

§12. Jurisprudenta româna

§12. Abuzul de bunurile societatii prin subordonarea întregii activitati a societatii interesului personal al conducatorului

Sectiunea a 6-a. Fuziunea fara frontiere

§1. Aspecte introductive. Domeniul si competenta jurisdictionala

§2. Variantele, etapele si efectele procedurii de fuziune

2.1. Variante

2.2. Etapele

2.3. Efectele

2.4. Raspunderi

2.5. Nulitati

Sectiunea a 7-a. Societatea europeana

Sectiunea a 8-a. Societatea pe actiuni simplificata

Sectiunea a 9-a. Grupurile de societati

Bibliografie recomandata

Jurisprudenta franceza